

בפרסום ראשון. מרנן ורבנן זצוק"ל גדולי ישראל מרן ה'סטייפלער' ורבינו הגדול מרן הגראמ"מ שך ראו במרן בעל 'אילת השחר', בהליכותיו האישיים ובדרכי לימודו ויגיעתו בתורה ואמונה באלוקיו - בבואה של מרנא ה'חזון איש' זי"ע ומרן הרב מבריסק זי"ע | מרנן ורבנן שליט"א מרן שר התורה הגר"ח ק ומרן ראש הישיבה רבי גרשון אדלשטיין ומרן הגר"ד לנדו הצביעו על דרכי העיון והיראה והנהגת הכלל והפרט את הכוונת ומסורת דרכו של רבן של ישראל מרנא ה'חזון איש' זצוק"ל

יד בידו של מרן

כל יודעים כי הדור האחרון אחרי השואה זכה למתנת אלוקים, לאי"ש שהאיר וחדש וסלל את דרך הלימוד בכל חלקי התורה מזרעים ועד עוקצין, וגם 'דרכי הנהגותיו ברוח התורה הקדושה', בהנהגת הדור עם הציבור והיחיד - מבית ומבחוץ בכל תהלוכות החיים שאנו מתנהגים על פיהם כאן בארץ ישראל עד עתה, וגם הקים עולם התורה בהעמדת עולם של ישיבות והיכלי הכוללים. וזכינו שהנחילם לדורו ולדורות הבאים ע"י תלמידיו המובהקים.

ובדורנו אנו, הותיר לנו 'קורא הדורות מראש' את אחד שהיה מאנשי סודו ועצתו, מרן ראש הישיבה בעל 'אילת השחר' זצוק"ל שאנו כעת יוצאים מביתו. מרן זצוק"ל יצק מים על ידיו של מרן ה'חזון איש' זצוק"ל ושלב ממנו מלא חפנים תורה וקדושה חכמה וענווה אורחות יושר וארחות ההלכה ודרכי המלחמה עם מפירי ברית וגרוריהם, שאותם הנחיל לכל בני דורנו מבקשי ה' והשלימות.

וכמדומה, שלאורם, מרן זצוק"ל ניווט את ספינת דורנו בשרביט ההנהגה המסורה מדור דור. והוא זצ"ל 'יחיד הדור ופלאו' שזכה לשמש את רבותינו מאורי הדור שבדורות האחרונים, הלא הם רשכבה"ג מרן הגרי"ו בעיר בריסק, ואת דורו עמוד ההוראה הגאון רבי שמחה זליג זצוק"ל, (מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א מציין את הקשר שזכה לשמש לילות כימים את 'עמוד ההוראה' דורו הנ"ל) שמסר לו מסורת הדורות איש מפי איש מבית מתיבתא רבתי דוואלוז'ין עד אדוננו הגר"א, וכאן בארץ הקודש ששימש את רשכבה"ג אור העולם מרן ה'חזון איש'.

ממתי וביצד נוצר הקשר? אנו מנסים לדלות

כפי הנראה תקופה קצרה ממש אחרי שבא לארץ הקודש, כבר הכיר את מרן ה'חזון איש' זצוק"ל, ומרן זצוק"ל בעצמו סיפר כי היתה תקופה שהיה נוסע פעם בחודש מכפר סבא באוטובוס האחרון שיצא בתשע וחצי בערב לתל אביב, והיה נכנס למרן ה'חזון איש' דרך החלון. והיה משוחח עמו בר"ת עד תפילת ותיקין, ואז היה חוזר לתפילת שחרית ב'ישיבת כפר סבא',

הרב הגאון רבי ישראל גולדברג שליט"א ועורכים נוספים תלמידי חכמים כמו הרב הגאון רבי מרדכי מאירוביץ מתעתדים להוציא לאור בקרוב ספר איכותי ממדרגה ראשונה ובו בעיקר דברים שסיפר מרן על - שבעים מזקני ישראל | במהלך עבודת הנמלים של עריכת החומר לוקטו ונערמו על שולחנם מבטים חדשים מדברי מרן זצוק"ל. ראשית, על הקשר שלו עם מרן ה'חזון איש', וידיעות חדשות על צורת יגיעת התורה, ועוד. באדיבותם נפתח לנו חריך הצצה אל הספר העתידי^{TM}

החזון איש זצוק"ל

מתורת מרן ה'חזון איש' ויש בו הרבה דברים ההלכתיים שקיבל מרן זצוק"ל ממרן ה'חזון איש', אך רצוננו בתוספת על הנכתב שם.

כמה פעמים פורסם, וכפי שמרן הגר"ח שליט"א אמר כמה פעמים, כי מרן ה'חזון איש' טרח לפרסם את מרן, והראה לרבים את הערצתו אליו כפי שהעיד מרן שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א כאשר בא לנחם כאן ברחוב חזון איש 5 ואם רצונכם לפי הסדר נתחיל ראשית כל בהערכת מרן ה'חזון איש' למרן. כותב השורות שמע מפי המגיד רבי ראובן קרלנשטיין זצ"ל בשם גיסו הגר"ר אריה אברהמים שליט"א שהיה עד ראיה, שבכל ליל שבת בין קבלת שבת למעריב מרן ה'חזון איש' היה בחדר שלו, ולקראת מעריב היה נכנס לציבור ושאל מה דיברו. פעם אחת שאל מה דיברו, ואמרו לו שדיברו על 'ישיבת חפץ חיים' בכפר סבא, ועל רבי אהרן לייב. תיקן אותם "לא כך אומרים אלא: 'הגאון, הצדיק, רבי אהרן לייב'".

אכן כך. גם רבי דוד פרנקל זצ"ל סיפר כי פעם אחת כאשר הגיע למרן ה'חזון איש' ועדיין לא הכיר את מרן, ראה את מרן יוצא מבית מרן ה'חזון איש', וכשנכנס למרן ה'חזון איש', שאל מרן ה'חזון איש' את רבי דוד: האם ראית את האברך הקדוש שעכשיו יצא כאן מהחדר?

ישרות בלימוד ובהלכה

מרן הגר"נ קרליץ שליט"א אמר פעם למקורבו כי מרן ה'חזון איש' קילס פעם באוזניו את מרן הגרא"ל על שזכה לישרות בתורה, וכידוע אצל מרן ה'חזון איש' ישרות היא הדבר הגדול ביותר שניתן לשבח בו. וכן העיד רבי דוד פרנקל, שפעם אחת

והרבה דברים נסתרים מסר לו מרן ה'חזון איש', וחלק מהדברים אינם נמסרים לרבים אלא לצנועין. וזכות יש בזה לרבנית ע"ה שהיא עודדה את מרן לנסוע למרן ה'חזון איש' למרות כל הקשיים והזמנים המיוחדים, והיתה מוסיפה תמיד הזדמנויות מעבר לקביעות של פעם בחודש שיבוא עוד למרן 'חזון איש'. אנו יודעים כי בשנת תשס"ה יצא ספר 'אעלה בתמר'

עם מרן ראש הישיבה הגר"ג אדלשטיין שליט"א

שמע ממרן ה'חזון איש' על מרן שהוא יר"ש גדול ולמרן ובעל סברא ישראל. אגב, מרן עצמו העיד כמה פעמים כי מרן ה'חזון איש' אמר כבר אז בימים ההם אודות מרן ראש הישיבה רבי גרשון אדלשטיין שליט"א: "ער איז אמת'ער למרן".

הג"ר אריה אברהם'ס שליט"א אמר, כי למרן ה'חזון איש' היתה תכנית להקמת בית דין בבני ברק, והשמות שעלו על פיו לדיינים היו: הג"ר משה יצחק דייטש, מרן הג"ר שמואל וואזנר, ומרן ה'אילת השחר'.

בגנזי מרן ה'חזון איש'

הרב ישראל גולדברג שליט"א מציג 'סקופ' נוסף: פעם התבטא מרן באוזני אחד התלמידים, כי יש לו הכרת הטוב עצומה למרן ה'חזון איש', שזכה לקבל ממנו הרבה מאוד, והכל צריך לעשות עבורו. ואז סיפר כי היתה תקופה שדרכו בדרך כלל היתה לנסוע לפתח תקווה, ומשם היה הולך ברגל למרן ה'חזון איש' הלך וחזר.

בשנים האחרונות נמצאו בגנזי מרן ה'חזון איש' שמות שרשם מרן ה'חזון איש' לתפילה, והיה רשום שם בכת"י מרן ה'חזון איש': אהרן לייב בן נח צבי, ותמר בת שרה. כאשר הראו את הדף למרן וצוק"ל אמר, שהוא זוכר שהגיע למרן ה'חזון איש' לבקש ברכה לפני לידת בתו תחי'. אכן, מעיר הגר"י גולדברג שכבר העירו שיש בכך חידוש שמרן ה'חזון איש' רשם את שם אביו של מרן לתפילה, ואצל הרבנית רשם את שם אמה.

ה'חזון איש' ו'ישיבת כפר סבא'

כשהגיע מרן לארץ ישראל ונכנס למרן ה'חזון איש', הכיר מיד ברום מעלותיו, ומאז היתה עינו פקוחה על מרן, להגדילו ולרוממו. וכאשר התמנה לראש ישיבת 'חפץ חיים' בכפר סבא, מרן ה'חזון איש' עזר בהמשך השנים לישיבה, ששלח לשם תלמידים חשובים, ודאג לטובת הישיבה.

וכידוע מכמה וכמה תלמידי חכמים שלמדו בכפר סבא, וסיפרו שמרן ה'חזון איש' שלח אותם ללמוד אצל מרן, כמו הג"ר אברהם שלזינגר זצ"ל שנולד בכ"ז אייר תרצ"ז לאביו הג"ר יחיאל מיכל שלזינגר זצ"ל מייסד וראש ישיבת קול תורה. ובט' אדר תש"ט נפטר אביו הג"ר יחיאל מיכל, ואז בהמלצת מרן ה'חזון איש' שלחו את הג"ר אברהם בשנת תשי"ב ללמוד בישיבת 'כפר סבא' אצל מרן. כך על פי דברי אחיו הג"ר אליעזר שלזינגר שהוא אשר שוחח עם מרן ה'חזון איש' על כך. וסיפר הג"ר שמריהו אלפא ששלח אותו מרן ה'חזון איש' לכפר סבא: מרן ה'חזון איש' אמר לאבי שחשוב עד מאוד שארכוש תורת מרן – שהוא אדם גדול עד מאוד, והחשיבו עד מאוד, ואחרי שלוש שנים כאשר הייתי צריך ללכת לישיבה גדולה, וחפצתי ללכת לישיבה גדולה, ורציתי ללכת לישיבת פוניבז', אבי בא להתייעץ עם מרן ה'חזון איש', והוא ביקש שאמשיך שם כמה שיותר בכדי שאוכל ללמוד עוד אצל מרן,

וכך למדות שלמדתי שם שלוש שנים הוא ביקש שאשאר שם, והוא יפציר במרן שייפתח במקום ישיבה גדולה וימשיך ללמד אותנו אף בישיבה גדולה. וכן אכן היה שמרן ה'חזון איש' ביקש ממנו לפתוח ישיבה גדולה, והיתה שם תקופה שפעלה שם ישיבה גדולה, והמשגיח היה הג"ר זאב אידלמן זצ"ל.

בספר 'אעלה בתמר' להרב הגאון רבי אי"ש יוזק שליט"א הובא מכתב שכתב הג"ר אליעזר אלפא וכך כותב: "לכ' שמריהו אלפא כפר סבא ישיבת 'חפץ חיים'. ב"ה מוצש"ק, בני יקירי ואהובי שיחי' קיבלנו מכתבך. שמחנו מאד מה שהוזמנת להשתתף בשיעורים של ראש הישיבה. דודנו מרן ה'חזון איש' שליט"א אמר לי בפירוש בפעם האחרונה שהייתי אצלו שהרבה הרבה יכול אתה להתעלות ולהצליח משיעורי ראש הישיבה". כאשר מרן היה מתלונן תמיד למרן ה'חזון איש' שחינוך הילדים בכפר סבא קשה, ובתו היתה כל השבוע לומדת בפ"ת ומתגוררת אצל הג"ר חיים שאול קרליץ צוק"ל, אמר לו מרן ה'חזון איש' "ומה עם האירישקייט של כפר סבא".

בלידת בנו הגר"מ שליט"א מרן ה'חזון איש' היה אמור להיות סנדק ולא יצא לפועל. וכן בלידת בנו הגר"ש היה אמור מרן ה'חזון איש' לבוא לכפר סבא להיות סנדק, אך בסוף נחלש ולא הגיע, ולכן מרן עצמו שימש כסנדק.

הרבנית הצדקנית ע"ה סיפרה כי לפני שמרן קיבל על עצמו להיות ראש ישיבה בכפר סבא, הסתפק אולי כיוון שהיו שם בתחילה בחורים מבתי פשוטים, זה יגרום לו לרדת ברוחניות להתעסק איתם. ושאל את מרן ה'חזון איש' מה לעשות. אמר לו מרן ה'חזון איש': "לך זה לא יזיק, אתה תמיד תישאר מרום". כך סיפר לנו חתן מרן הגר"ד שפירא שליט"א.

כך ההלכה

האם ידוע לכם גם נידון הלכתי ביניהם, מלבד נידון הלכתי שמרן עצמו היה מספר תמיד אודות הקברים בבית הקברות שמרן החזו"א ביקש את הכרעתו בנידון? בוודאי, הרבנית ע"ה סיפרה, כי היתה תקופה שהתעוררה

הסיפור אודות קברים בבית הקברות הלפרין...

יכול להיות שכך. והסיפור והנידון היה כך שמרן סיפר בעצמו. פעם אחת כאשר בא למרן ה'חזון איש' בשעה תשע בבוקר, אמר לו מרן ה'חזון איש', טוב מאד שבאת, וסיפר לו כי בא לפניו דין תורה מסוים, שהיה יהודי אחד שתבע מהרב יעקב הלפרין בעל הבית של 'בית החיים שומרי שבת', כי כיוון שקנה כמה קברים אחד ליד השני בחלקה מסוימת במקום מיוחד. והרב יעקב הלפרין טען שלא ייתכן דבר זה מכיוון שבשעה שקנה עדיין לא היתה מפה והשטח לא היה מחולק לחלקות ולקברים, ובוודאי שלא סיכמו על מקום מסוים, וגם לא מגיע לו אותם אחד ליד השני. האיש הודה כי לא סיכמו על ג' קברים סמוכים אבל אין צורך לסכם כך מפורשות כי זה מובן מאליה.

ומרן ה'חזון איש' שאל אותי מה חוות דעתי בעניין הזה, ואמרתי לו מה שהיה נראה לי. ואמר לי מרן ה'חזון איש' שכך היתה גם דעתו שלו מתחילה להצדיק את הרב יעקב הלפרין, וגם אמר כך לאותו יהודי, אלא שכיוון שראה שהוא זייף במכתב, יש לו חשש לנגיעה שהוא כועס עליו ע"כ, מרן זצוק"ל אמר כי הוא התפעל עד מאד מעוצם נקיות דעתו של מרן ה'חזון איש' בזה.

ואמר מרן ששאל את מרן ה'חזון איש' שכיוון שהלה טוען בשקר ומעולם לא קנה חלקה מסוימת, א"כ אינו ראוי כלל להיקבר בביה"ק הזה שמיועד לשומרי תומ"צ בלבד. והשיב מרן ה'חזון איש' שאין להחשיבו ל'שקרן' רק ל'מורה היתר'. והוסיף מרן לומר שלא חשב שזו שאלה, אלא שרצה לשמוע מה מרן ה'חזון איש' עונה על כך.

ספר תורה חי

שמענו מפי בעל המעשה אחד התלמידים של מרן משיבת 'כפר סבא', שנכנס בבחרותו פעם למרן ה'חזון איש', ושאלו מרן ה'חזון איש' היכן אתה לומד, ואמר ב'ישיבת כפר סבא'. התרגש מרן ה'חזון איש' ואמר לו: "דע לך שאתה לומד אצל ס"ת חי".

שמענו מפי הגרסה מעשה שהיה איתו. כי נכנס פעם למרן ה'חזון איש', ומרן בעל 'אילת השחר' ישב אצל מרן ה'חזון איש'. נכנס יהודי לבקש ברכה, ומרן ה'חזון איש' אמר לו: "מה אתה מבקש ממני ברכה, תבקש ממנו", כשהוא מצביע על מרן.

נכנסנו פעם במיוחד קמיה דמרן הגר"נ קרליץ שליט"א (בליל כ"ט שבט תשע"ד) שאלנו: אומרים בשם הרב, שהרב ראה את מרן ה'חזון איש' שקם מלוא קומתו למרן הגראי"ל שטיינמן כאשר הגיע אליו. והשיב: נכון.

ושאלנו האם זה היה בדרך קבע, או פעם אחת. והשיב: עכ"פ פעם אחת אני הייתי כשהוא היה. שאלנו אם זה חריג שהוא קם לו. והשיב: זה היה חידוש.

כאשר יצאנו, קרא לנו מרן הגר"נ קרליץ שליט"א שוב ואמר, שידוע לו שכל פעם שהוא הגיע למרן 'חזון איש', כיבדו בכבוד גדול.

שאלה אצל ה'יראים' בכפר סבא, כיצד לחתל את הילדים בשבת בלי חשש איסור, שהיו נוהגים לסגור עם סיכת בטחון, והנידון היה האם אפשר לעשות תכיפה אחת או ב' תכיפות, ומרן הכריע שרק אחת מותר, והיא ביקשה ממנו שישאל גם את מרן ה'חזון איש', ונסע לשאול, וסיפר למרן ה'חזון איש' שהוא הכריע כך, ושואלים מה דעת מרן ה'חזון איש', ואמר לו מרן ה'חזון איש' "תגיד לאשתך שאתה רב, וכל מה שאתה פוסק כך היא ההלכה", ולחיוזק דבריו ליווה אותו עד הרחוב בכבוד גדול...

כאשר מרן פעם סיפר את עיקר הנידון ההלכתי, אמר, כי היה נראה מדברי מרן ה'חזון איש' בצורה שהשיב, שפעמיים לא רצה להתיר, אולם ראה למרן ה'חזון איש' בספרו דנראה שמתיר בכל גווני גם בשני תכיפות. תראו בפנים בספר מרן 'חזון איש' חלק א"ח סימן קנו בהשטות ובספר הנודע 'אעלה בתמר' מתורת מרן ה'חזון איש' האריך כאן בפרטי ההלכה ומה דעתו האישית של מרן ומרן 'החזון איש'.

סיפרה הרבנית, שכאשר שב מרן מבני ברק לכפר סבא לאחר שהיה אצל מרן ה'חזון איש', הוא שב בוכה מאד ושאלה מדוע, והשיב שחושש שהפסיד את כל העולם הבא מהכבוד שקיבל. לימים, אחרי שנים רבות כאשר מרן נסע ביחד עם האדמו"ר מגור שליט"א לארה"ב למסע חיוזק, כששב לבית, התפרץ בבכי לפני הרבנית, על הכבוד הרב שקיבל שם, וחלשה דעתו מאוד.

"אהו" – אמרה הרבנית לנכדים – "אני נזכרת שכזה סוג בכי, בכה סבא כאשר שב מביקור בבית מרן ה'חזון איש' שכיבדו מאד, ולא יכולתי להרגיע אותו"....

רבי דוד פרנקל זצ"ל העיד כי פעם אחת כאשר מרן המתין בתור להיכנס למרן 'חזון איש' יחד עם אנשים נוספים, לפתע הבחין בו מרן ה'חזון איש', מיד רץ לקראתו בזרועות פתוחות – "בוא תיכנס... אני צריך להתייעץ אתך באיזה דבר תורה" והכניס אותו כשידיו משולבות עמו לחדר.

אולי הבורנה לנידון ההלכתי ששמעתי פעם ממרן את